

Lesbrief 7 – De gave van tranen

Jaar 2

Kim Nataraja

Het doel van onze spirituele reis is in wezen hetzelfde als het doel dat beschreven staat in de volgende uitspraak over de Woestijnvaders en –moeders: "Wat de vaders het meest zochten was hun eigen ware zelf, in Christus. En om dat te verwerkelijken, moesten ze het valse, formele zelf dat onder de sociale dwang van de wereld geconstrueerd was volledig verwerpen." (Thomas Merton). Wij moeten ons realiseren dat we meer zijn dan ons "valse, formele" oppervlakkige zelf. De spirituele reis is een pelgrimsreis naar "ons ware zelf, in Christus".

Wij kunnen niet allemaal naar een echte woestijn gaan, maar we kunnen wel binnengaan in de innerlijke stilte en eenzaamheid die de meditatie ons verleent door onze gedachten los te laten, gedachten die meestal alleen maar cirkelen rond ons geconditioneerde zelf – en in die innerlijke stilte en vrede ervaren we wie wij werkelijk zijn: 'ons ware zelf, in Christus'.

De eerste aanwijzing van geheeld worden bestaat vaak uit overvloedige tranen.

De Woestijnvaders en –moeders noemden dit zelfs "de gave van tranen": 'Bidt eerst voor de gave van tranen zodat je door middel van verdriet je aangeboren ruwheid mag verzachten. Vervolgens, nadat je je zonden aan de Heer hebt toevertrouwd, zul je hiervoor vergiffenis krijgen'. (Evagrius, hoofdstuk 5 uit Het Gebed). Deze tranen zijn de tranen die we niet vergoten toen we gekwetst werden, maar bovenal zijn ze een teken van een groeiend bewustzijn en berouw voor pijn die we anderen aandeden omdat we destijds vanuit onze onwetendheid en onze eigen kwetsuren handelden. De erkenning van zowel onze eigen wonden als de pijn die we anderen aandeden, is de meest belangrijke stap op het pad van een uiteindelijke heling.

Paulus noemde de wroeging, het berouw, het eerste doopsel. Je wordt gedoopt door je tranen. 'Penthos', de Griekse wortel van het woord 'repentance' (Engels voor berouw), betekent verdriet en rouw. Dit heeft niets te maken met schuld. Schuld is in feite een product van het ego. Door onszelf te beschuldigen van onze verkeerde daden, bewijzen we onszelf dat wij niet waardevol zijn; het bevestigt de lage achting voor onszelf. In plaats van genezing en vergeving lopen we vast in onze ondermijnende verwerping van onszelf. Maar echt berouw leidt tot een onmiddellijke vergeving zoals bovenstaande uitspraak van Evagrius laat zien. Daarover bestond ook bij de Woestijnvaders geen twijfel:

"Een soldaat vroeg aan een oude man: "Accepteert God berouw?" Het antwoord van de oude man was: "Zeg eens, mijn beste, als je mantel gescheurd is, gooi je hem dan weg?". De soldaat

antwoordde: "Nee, ik herstel hem en gebruik hem weer". De oude man zei tegen hem: "Als jij je eigen omhulsel spaart, zou God dan niet welwillend zijn voor zijn beeltenis?".

(Vitae Patrum)

De tweede doop is volgens de heilige Paulus de doop van de Geest, die alleen mogelijk is nadat onze tranen de verharding van ons hart hebben verzacht, onze "ruwheid", en die ons helpen ons egocentrisme los te laten. Zo wordt de sluier tijdelijk opgelicht en ontvangen wij een genadevolle ervaring van 'ons ware zelf in Christus' wanneer we besef krijgen van en open staan voor de liefhebbende en helende invloed van de Geest, die ons ware centrum binnenstroomt – een moment dat ons leven transformeert.